

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 17.3.2003 60. vuosikerta Numero 1 Sivu 14

Tuure ja Haukila täydentävät timoteivalikoimaa

Markku Niskanen, Oiva Niemeläinen ja Jari Korhonen, MTT

Borealin jalostama Tuure on mielenkiintoinen timoteiuutuus. Se tuottaa lajikkeista eniten satoa kakkos- ja kolmosvyöhykkeellä. Myös jälkikasvukyky on erinomainen. Haukila puolestaan on satoisa ensimmäisellä vyöhykkeellä ja talvehtii hyvin pohjoisessakin.

Tällä hetkellä Tuuresta on tuloksia toiselta vyöhykkeeltä yhdeksästä kokeesta ja kolmannelta vyöhykkeeltä kolmesta kokeesta. Tulosten mukaan Tuure on ollut näillä vyöhykkeillä satoisin lajike. Ensimmäisen niiton sato on lajikkeiden suurin. Satoero muihin lajikkeisiin kasvaa toisessa niitossa, sillä Tuuren jälkikasvukyky on erinomainen jalostuksessa käytetyn japanilaisen perimän ansiosta.

Tuurella on ollut keskimäärin yhtä paljon talvituhoja kuin muilla lajikkeilla, mutta sen talvenkestävyydestä ankarimmissa oloissa ei ole vielä riittävästi tietoa. Tulosten perusteella sitä suositellaan viljelyyn kolmelle eteläisimmälle viljelyvyöhykkeelle. Tuuren siemenlisäys on laajenemassa, mutta rehuviljelyyn siementä on saatavissa vasta vuonna 2005.

Haukila kestää talvea

Haukila on hämäläinen paikalliskanta, jonka viljelyä on kokeiltu neljännellä viljelyvyöhykkeellä saakka. Parhaiten se on menestynyt ensimmäisellä vyöhykkeellä, jossa se on ollut Grinstadin ohella satoisin. Haukilan jälkikasvukyky on kohtuullisen hyvä. Se on talvenkestävä aina neljännelle vyöhykkeelle asti.

Tammisto II on hyvä yleislajike, jonka jälkikasvukyky on hyvä. Se menestyy hyvin koko maassa ja ainoastaan Grindstad ja Tuure ovat sitä selvästi satoisampia. Pohjois-Suomessa se ei ole aivan yhtä talvenkestävä kuin Iki ja Vega.

Tuukka tuottaa satoa pohjoisessakin

Tuukan sadot ovat Tammisto II:n luokkaa. Neljällä eteläisimmällä vyöhykkeellä Tuukka on ollut hieman sitä heikkosatoisempi, mutta Pohjois-Suomessa satoa on saatu enemmän. Lajikkeen jälkikasvukyky ei ole aivan yhtä hyvä kuin Tammiston. Talvehtiminen onnistuu hyvin koko maassa, vaikka Lapissa talvituhoja on ollut hieman enemmän kuin Tammistolla.

Alma ja Hjan Tiiti soveltuvat viljeltäviksi kolmella eteläisimmällä vyöhykkeellä. Pohjois-Suomessa niiden talvenkestävyys ei ole riittävän hyvä. Tiitin sadot ovat

hieman suuremmat kuin Alman, koska sen jälkikasvukyky on parempi. Kumpikaan lajike ei silti kilpaile sadoillaan Tammisto II:n ja Tuukan kanssa.

Tarmo on vanha lajike, jonka satoisuus on Alman ja Hjan Tiitin luokkaa. Sen jälkikasvukyky on kuitenkin heikompi. Talvehtiminen on hieman varmempaa kuin Hjan Tiitillä, mutta ei riittävästi Lapin oloihin. Botnia II ja Saga ovat kokeiden perusteella heikkosatoisimmat lajikkeet koko maassa.

Paikalliskannat antavat väriä lajikevalikoimaan

Vähäsöyrinki on nivalalainen, talvenkestävä paikalliskanta. Lapissa vain Vega on talvehtinut sitä paremmin. Lajikkeen jälkikasvukyky on keskinkertainen. Parhaiten Vähäsöyrinki menestyy neljännellä viljelyvyöhykkeellä. Sadot eivät kuitenkaan ole olleet yhtä suuria kuin parhaimmilla lajikkeilla.

Nokan timotei on vanha lounaissuomalainen paikalliskanta, joka menestyy parhaiten omalla alueellaan. Sen jälkikasvukyky on erinomainen. Heikon talvenkestonsa vuoksi sitä voidaan suositella viljelyyn vain kolmelle eteläisimmälle viljelyvyöhykkeelle.

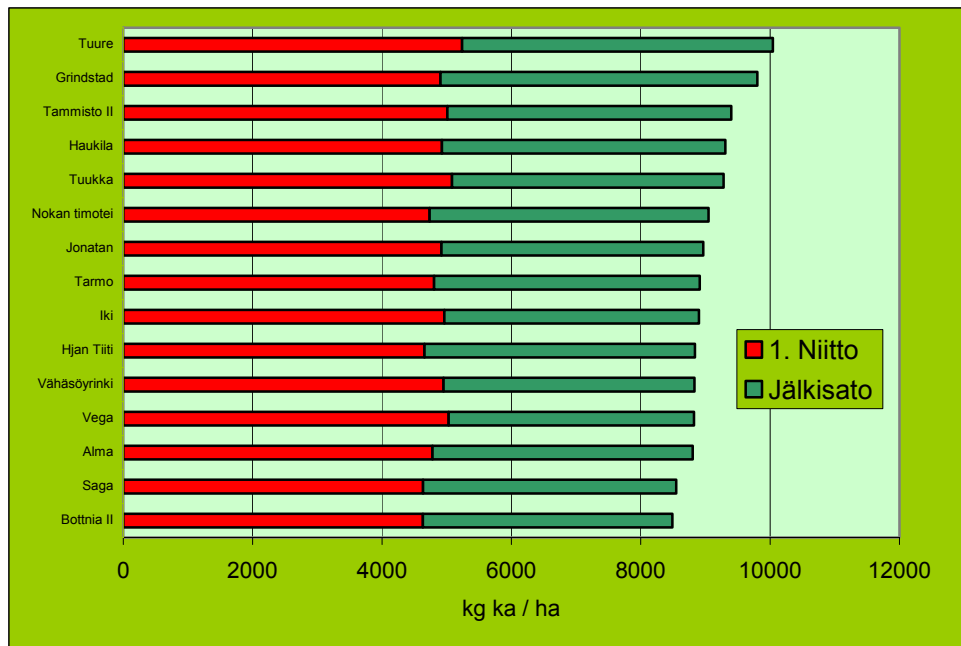
Grindstad on etelänorjalainen paikalliskanta, jonka talvenkestävyys on heikko, mutta sato on ollut suurin kautta maan. Lajike versoo keväällä voimakkaasti, mikä korjaa talven aiheuttamat aukot kasvustossa. Lisäksi Grindstadin jälkikasvukyky on erinomainen. Lajike on menestynyt hyvin myös kahdella pohjoisimmalla viljelyvyöhykkeellä. Etelä-Suomen nurmissa sen kasvurytmi mahdollistaa kolmen sadon korjuun kasvukaudessa.

Talvenkestävyys valttia Pohjois-Suomessa

Pohjois-Suomessa viitosvyöhykkeellä talvehtivat varmimmin norjalainen Vega sekä kotimaiset Iki ja Vähäsöyringin timotei. Näiden lajikkeiden kasvurytmi on kevätpainotteinen ja ne tuottavat ensimmäisessä niitossa suuret sadot. Niiden jälkikasvukyky on kuitenkin selvästi huonompi kuin muiden lajikkeiden. Niiden sadontuottorytmi sopii parhaiten neljännelle ja viidennelle viljelyvyöhykkeelle. Vega tuottaa kolmella eteläisimmällä vyöhykkeellä jonkin verran vähemmän satoa kuin Iki.

Ruotsalainen Jonatan muistuttaa kasvurytmiltään Ikiä ja Vegaa. Neljännelle viljelyvyöhykkeelle saakka se on jonkin verran näitä satoisampi. Lapissa Jonatanin talvituhot ovat olleet suuremmat ja sadot pienemmät kuin näiden lajikkeiden.

Lisätietoja: markku.niskanen@mtt.fi
puh. (06) 474 6403

Timoteilajikkeiden ensimmäisen niiton sato ja jälkisato virallisissa lajikekokeissa vuosina 1989–2002.